

USTAWA O BEZPIECZEŃSTWIE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

PRZEDTERMINOWE ZERWANIE UMOWY NAJMU

Nowy przepis: WYMIANA ZAMKÓW

Czego dotyczy Ustawa o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania?

Jest to przepis prawy, który zapewnia Tobie lub innej ofierze przemocy domowej lub seksualnej, (w tym przemocy na randce, śledzenia, znęcania się nad dziećmi lub osobami starszymi) prawo do:

- wycofania się przed terminem z pisemnej lub ustnej umowy najmu i do opuszczenia miejsca zamieszkania. Mieszkańcy, którzy właściwie skorzystają z ustawy, nie będą musieli płacić czynszu po wyrowadzeniu się.
- wymiany zamków w drzwiach w trybie pilnym, w celu powstrzymania osoby stosującej przemoc od wejścia. Możesz to uczynić, jeżeli posiadasz pisemną umowę najmu, w której nie figuruje nazwisko osoby stosującej przemoc LUB gdy, posiadasz USTNA_{lub} PISEMNA umowę i przyznano Ci sądowiące wyłączne prawo przebywania w miejscu zamieszkania.

Czy ustawa ta odnosi się do mojego miejsca zamieszkania?

Masz prawo do skorzystania z przepisów tej ustawy, jeżeli mieszkasz w:

- Wynajmowanym prywatnym domu lub mieszkaniu, niezależnie od jego wielkości.
- Subsydiowanym miejscu zamieszkania, w tym z opcją bonów mieszkaniowych ("Section 8" vouchers).
- Ustawa NIE obejmuje mieszkani kwaterunkowych (public housing).

Jeśli Ty lub ktoś inny w domu jest ofiarą przemocy domowej lub seksualnej, masz prawo do zerwania umowy najmu przed upływem jej terminu, nawet w przypadku, gdy osoba stosująca przemoc mieszka razem z Tobą, pod warunkiem, że:

- Istnieje wiarygodne i bezpośrednie zagrożenie w miejscu zamieszkania.
  - Zgłosisz właścielowi na pismie istniejące wiarygodne i bezpośrednie zagrożenie w terminie 3 dni przed lub wyrowadzeniu się.
- Pisemne zawiadomienie należy dostarczyć osobie w towarzystwie innej osoby dorosłej lub wysłać listem poleconym (certified mail). Zachowaj kopię zawiadomienia. Jeżeli umowa najmu zostanie zerwana wcześniejszej, należy usunąć z mieszkania wszystkie swoje rzeczy osobiste i zwrócić klucze właścicielowi lub zarządcy nieruchomości. Stanowi to potwierdzenie, że mieszkanie zostało przez Ciebie opuszczone.

Dodatkowa ochrona ofiar przemocy seksualnej

Masz prawo do przedterminowego zerwania umowy najmu BEZ wykazania wiarygodnego i bezpośredniego zagrożenia, jeżeli w mieszkaniu miał miejsce akt przemocy seksualnej wobec Ciebie lub kogoś w Twojej rodzinie. W celu zerwania umowy, należy:

- Złożyć właścielowi pisemne wypowiedzenie w terminie 3 dni przed lub po wyrowadzeniu się, nie później niż 60 dni od aktu przemocy seksualnej lub jak najszybciej po nim.
- Dodać dowody, np. raport policyjny, zaświadczenie lekarskie, akta sądowe lub oświadczenie od organizacji świadczącej pomoc ofiarom.

POTRZEBUJESZ POMOCY?

W Chicago—

Dla ofiar przemocy w rodzinie: 877-T0 END DV

Dla ofiar gwałtu: 888-293-2080

Fundacja Pomocy Prawnej: 312-341-1070

Okolice Chicago—

Pomoc prawnia Land of Lincoln: 800-252-8629

Pomoc prawnia Prairie State: 800-531-7057

Możesz ubiegać się o wymianę zamków w trybie pilnym, jeżeli istnieje wiarygodne i bezpośrednie zagrożenie przemocy seksualnej domowej lub seksualnej w miejscu zamieszkania pod warunkiem, że:

- Masz PISEMNA umowę najmu, w której NIE figuruje nazwisko osoby stosującej przemoc. Pisemna prośba do właściciela musi być podpisana przez wszystkich mieszkańców wymienionych w umowie. Należy też dodać dowody, np. raport policyjny, zaświadczenie lekarskie, akta sądowe lub oświadczenie od organizacji świadczącej pomoc ofiarom.
- LUB
- Masz wspólną z osobą stosującą przemoc umowę najmu, USTNA lub PISEMNA, oraz posiadasz nakaz sądowy przyznający Ci wyłącznie prawo do przebywania w danym miejscu zamieszkania (Plenary Order of Protection lub Civil No Contact). Należy przedstawić właścicielowi pisemna prośbę, dodaając kopię wyroku sądowego.
- Właściciel ma obowiązek wymienić zamki lub wyrazić zgodę na wymianę zamków we własnym zakresie w ciągu 48 godzin od otrzymania pisemnej prośby. Jeżeli właściciel nie wymieni zamków przed upływem 48 godzin, masz prawo zmienić je bez pozwolenia właściciela lub domagać się wymiany drogą sądową. Zarówno domagać się wymiany właściciel, jak i Ty powiniście podać rzetelne wysiłki w celu dostarczenia sobie nawzajem nowych kluczy w ciągu 48 godzin.

Możesz ubiegać się o wymianę zamków w trybie pilnym, jeżeli istnieje wiarygodne i bezpośrednie zagrożenie przemocy seksualnej domowej lub seksualnej w miejscu zamieszkania pod warunkiem, że:

- Masz PISEMNA umowę najmu, w której NIE figuruje nazwisko osoby stosującej przemoc. Pisemna prośba do właściciela musi być podpisana przez wszystkich mieszkańców wymienionych w umowie. Należy też dodać dowody, np. raport policyjny, zaświadczenie lekarskie, akta sądowe lub oświadczenie od organizacji świadczącej pomoc ofiarom.
- LUB
- Masz wspólną z osobą stosującą przemoc umowę najmu, USTNA lub PISEMNA, oraz posiadasz nakaz sądowy przyznający Ci wyłącznie prawo do przebywania w danym miejscu zamieszkania (Plenary Order of Protection lub Civil No Contact). Należy przedstawić właścicielowi pisemna prośbę, dodaając kopię wyroku sądowego.
- Właściciel ma obowiązek wymienić zamki lub wyrazić zgodę na wymianę zamków we własnym zakresie w ciągu 48 godzin od otrzymania pisemnej prośby. Jeżeli właściciel nie wymieni zamków przed upływem 48 godzin, masz prawo zmienić je bez pozwolenia właściciela lub domagać się wymiany drogą sądową. Zarówno domagać się wymiany właściciel, jak i Ty powiniście podać rzetelne wysiłki w celu dostarczenia sobie nawzajem nowych kluczy w ciągu 48 godzin.

PRZYKŁADY:

USTAWA O PRZEMOCY WZGLĘDEM KOBIET (VIOLENCE AGAINST WOMEN ACT - VAWA)

Wiarygodne i bezpośrednie zagrożenie

- Osoba stosująca przemoc przychodzi do Ciebie lub członka rodziny do pracy. Obawiasz się, że następnie przyjdzie do Twego domu.
- Osoba śledząca Cię stoi przed Twoim domem lub domem członka Twojej rodziny.
- Zostaszaś zaatakowana seksualnie w miejscu zamieszkania, lecz policja nie złapała napastnika.
- Twój sklonny do znęcania się był chłopak wie gdzie mieszkaś.
- Twój portfel i klucze, które ukradł napastnik, nie zostały znalezione.

Pisemne zawiadomienie

- Pralnia, podwórko za domem, parking, korytarz, przednie lub tylne wejście lub wyjście, wnętrze mieszkania, itp.

Bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania

- „Mój były mąż właśnie wyszedł z więzienia i dowiedział się, gdzie mieszkam. Powiedział, że mnie zabije. Na podstawie Ustawy o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania, wyrowadzam się.” (przedterminowe zerwanie umowy najmu.)
„Zostalam wzoraj zaatakowana seksualnie w czasie ranki w moim mieszkaniu. Nie mogę już tu mieszkać. Chcę skorzystać z Ustawy o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania, aby się wyprowadzić” (przedterminowe zerwanie umowy najmu.)
- „Mój były chłopak zrobił sobie drugi klucz do mojego domu bez pozwolenia. Chcę wymienić zamki na podstawie Ustawy o bezpieczeństwie w miejscu zamieszkania.” (aby zmienić zamek.)

Czego dotyczy Ustawa o przemocy względem kobiet (VAWA)?

- VAWA to federalny przepis prawy, który chroni ofiary przemocy domowej, przemocy na randce lub śledzenia, które mieszkają w:
  - Mieszkanach kwaterunkowych (Public Housing)**
  - Mieszkanach kwaterunkowych (project-based Section 8 Housing)**
  - Prywatnie wynajmowanych miejscach bonów mieszkaniowych ("Section 8" Voucher)**

Zgoda na wynajem

- Jeżeli ofiara przemocy domowej, przemocy na randce, lub śledzenia spełnia wszystkie warunki, aby otrzymać pomoc mieszkaniową, właściciel nieruchomości NIE MA PRAWA odmówić jej wyłącznie na podstawie zastanalej w przeszłości przemocy.

Eksmisja

- Właściciel NIE MA PRAWA do eksmisji ofiary lub jej najbliższych na podstawie STWIERDZONYCH lub ZAGRAZAJĄCYCH przypadków przemocy domowej, gwałtu na randce, lub śledzenia czy podobnych im czynów przestępczych.

Wypowiedzenie umowy najmu osoby popełniającej akt przemocy

- Właściciel budynku ma prawo wyeksmutować, usunąć lub wypowiedzieć umowę mieszkańców, którzy popełniają akt przemocy fizycznej wobec członków swej rodziny lub innych osób. Właściciel musi ponadto przestrzegać wyroków sądowych, przyznających ofiarom przemocy wyjątkowe prawo do zamieszkania.

Prawa mieszkanka dla ofiar przemocy domowej lub seksualnej

housingactionillinois

W celu uzyskania dalszych informacji
proszę skontaktować się z:
Kate Walz, katewalz@povertylaw.org
Tel. 312.263.3830, wewn. 232,
Wendy Pollack, wendypollack@povertylaw.org
Tel. 312.263.3830, wewn. 238, lub
Housing Action Illinois, Tel. 312.939.6074

Broszura powstała przy hojnym wsparciu Fundacji „Illinois Equal Justice Foundation”.